

עראון

כניסה 16:32 יציאה 17:35

פרשת ויחי הפטרה: ויקראו יחי

טבת תשפ"ה

המסע לפרשת השבוע

הכרלת תאנית

קבלת העתון - elial@eca.gov.il - 0506253911

הדפסת / הכנת לפית הלפ"ח הכתוב

אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה סטל נג'

לזכרון עולם בהיכל ה' לאה חכמון בת מרים ת.נ.צ.ב.ה דוד לאמש בן זוהרה

"ויהיו ימי יעקב שני חייו שבע וארבעים ומאת שנה" [מז, כח]

מוזע לדבר בבית הכנסת רק עם ה' יתברך

פחד פ - פרנסות ח - חיים ד - דמיונות

יצחק חי 180 שנה, ויעקב בנו חי 147 דהיינו: 33 שנים פחות. חז"ל מביאים שעל כל מילה שהתלונן בפני פרעה הורידו לו שנה אחת ("מעט ורעים היו...") (ללמד שאדם צריך לקבל את הייסורים באהבה. בעל הטורים מביא סיבה שנייה לכך: שכיוון שקילל את רחל (כשלבן חיפש את התרפים אמר יעקב "את אשר תמצא את אלוקיך לא יחיה") (ובעקבות כך מתה רחל. יש לנו כלל: "קללת חנים לו תבוא" - אדם שמקלל סתם את חברו, הקללה תחזור אליו, ויעקב אבינו אמר: "לא יחיה". יחיה בגימטרייה = 33, לכך הורידו לו 33 שנים מחייו. כמה צריכים להיזהר מחטוא בלשוננו... יש סיפור עם שמביא נוסף על הזהירות של הוצאת קללה מהפה: איש חכם, ישב תחת עץ. ניגש אליו בחור, אשר שמע כי האיש היה אדם בעל שיעור קומה. החליט הבחור לבחון את שליטתו העצמית של החכם. עמד הבחור מול החכם והחל לקללו. הוא השתמש בכל מילות הגנאי הקיימות עלי אדמות - אך ללא הועיל. החכם לא הגיב... לאחר זמן מה, התעייף הבחור המקלל והלך לדרכו. לאחר מנוחה קצרה, הוא חזר לסיבוב שני של קללות. הפעם הוא הוסיף קללות על משפחתו של החכם והטיח בו את כל מילות הפגיעה שיכל להעלות בדעתו. אך שוב, לא הייתה שום תגובה מהחכם. הבחור התעייף מאוד, פנה לחכם ואמר: "אני קיללתי אותך בכל דרך שיכולתי לחשוב עליה, אך אתה לא החזרת לי כלל וכלל?". החכם הביט אליו למעלה וענה בשאלה: "אם מישהו נותן לך מתנה, אך אתה מסרב לקבלה, אזי, אצל מי נשארת המתנה?". "אצל האדם הנותן", השיב הבחור. "אם כן, אני מסרב לקבל את הגידופים שלך!", ענה החכם. הסתובב הבחור והלך... יעקב אבינו הפסיד 33 שנה מחייו, כאשר אלו יכלו להיות השנים היפות שבחייו, כל בני משפחתו על ילדיו ונכדיו מסביבו ובנו אהובו שליט בארץ... הוא הפסיד אותן בשביל קללה אחת...

גילוי של המשיח.

אנחנו אלפי שנים ממתנינים לגילוי של המשיח, ויהי גילוי של הקב"ה בעולם "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" כל העולם יכירו את ה' לפחות כמו שאנחנו מכירים אותו. אבל מקובל אצלנו, אם תהיה כרוכה ביאת המשיח בפגיעה ביהודי, הגאולה לא תבוא. מספרים בשם רבי ישראל סלנטר, פעם אחת זכה האר"י הקדוש לראות את אליהו הנביא זכור לטוב ברחובה של צפת אמר לו אליהו בוא איתי, הגיע הזמן לבשר על הגאולה, אמר לו האר"י המתן לי דקות ספורות, אודיע לאשתי שאני הולך איתך מיהר הלך לאשתו, חזר, לא מצא את אליהו הנביא, החמיץ את השעה. אומר רבי ישראל סלנטר. מה אתם חושבים, שהאר"י הקדוש הצטער על זה? חס ושלום, הוא אמר לתלמידים שלו, אסור לצער שום יהודי וכל שכן את האישה, אפילו לרגע אחד, גם אם נפסיד את המשיח, אין לעשות זאת. לעולם לא תמצא שליחות של גאולה שתצליח, אם היא טומנת בהובה פגיעה בזולת. [הרב אמנון יצחק שליט"א]

לעילוי נשמת הסבא היקר אליהו שלם בן מזל ואברהם לעילוי נשמת כל מי שאין מי שיגידו עליהם קדיש ובכללן ניסים אלבס בן ברטה ומשה חכמון בן רינה

- ר' רחמים רובין
- יעקב בן להבה
- איציק הרוש
- זוהרה בת רחל
- שלמה בן ניסים
- שושנה בת ויקטוריה
- ברטה בת מרים
- מרים בת ברטה
- זוהרה בת רחל
- שלמה בן שושנה
- אברהם בן שושנה

מלכות נשיט צדקניות נאאף ישראל

"אנא בכוח" שביטל את הגירושין

מעשה בעשיר אחד שהחליט לגרש את אשתו בלי סיבה, והם באו לפני לבית הדין. ישבתי ודברתי איתו, אך כל דברי לא הועילו לשנות את החלטתו, וביקשתי מהם לבא למחרת.

הלכתי לחברו של אותו עשיר, שהיה מתחרה שלו במסחר, ואמרתי לו: "אתה רוצה חודש מהעולם הבא שלי?" והוא הסכים. ביקשתי ממנו שיבוא למחרת באמצע הדין, וילחש באזני "אנא בכוח גדולת ימינך תתיר צרורה" וכו' עד בשכמל"ו, ואני אצעק והוא יברח.

למחרת כך היה- אותו חבר של הבעל העשיר נכנס באמצע הדין, כששני בני הזוג נמצאים באולם, ניגש אלי ולחש באזני "אנא בכוח", ואני התחלתי לצעוק: "לאיזה מצב הגענו, איזו חוצפה תלך מפה! לא נשמע כדבר הזה מעולם!"

בעל הדין שנכח במקום החל לנסות להרגיע אותי, ולברר על מה כל הצעקות. אמרתי לו שאני נסער מדבריו של אותו אדם ואינני יכול לדון. ואמרתי לו: "אתה יודע מה הוא אמר לי? הוא אמר, שאחרי שתגרש את אשתך, הוא ישלם לי דמי שידוכין כדי שיתחתן עם אשתך, הכיזד הוא אומר כן והיא עדיין אשת איש?"

מששמע הבעל שהלה רוצה להתחתן עם אשתו, מיד אמר לאשתו: "בואי נלך מכאן מהר!" משסיים הרב את סיפור המעשה, אמר:

"בכדי להשכין שלום בין איש לאשתו מותר לעשות כן, ואפילו מותר למחוק את שמו של הקב"ה בשביל שיהיה שלום בין איש לאשתו!"

[מורנו ורבנו ועט"ר הרה"ג מרדכי אליהו
צוק"ל]

ההרב ניסים פרץ

צוק"ל

העלונים לעילוי נשמת
הצדקת לאה ז"ל בת רזל

כשברא הקב"ה את העולם, הסתפק באדם אחד. די היה לו באדם הראשון. אם אדם הראשון שהיו כלולים בו כל הנשמות לא היה חוטא, היה מתקן את הכול, ומכיוון שהתברר, התברר. כל העניין היה לברר ולהביא את הנשמות לתיקון של פנים בפנים. להביא אותם פנים בפנים, עם השם. להביא את העולם מאחור לפנים לעבור את המעבר של 'מעבר יבק' של הבחירה צריך זמן קצר להביא את עצמו עד שבת. אבל כשהוא חטא, הרגיש שסיבת החטא הייתה "האישה אשר נתתה עמדי", "אז הוא פירש מן האישה מאה ושלשים שנה, ק"ל שנה, ככה כותב רש"י בחומש על הפסוק "ויחי אדם שלשים ומאת שנה, ויולד בדמותו פצלמו, ויקרא את שמו שת". ואמרו חז"ל שאותם המאה ושלשים שנה שפירש מאשתו היה מוליד רוחין ושידין ולילין, לא בדמותו וצלמו. אז שוב פעם אנחנו רואים באדם הראשון מאה ושלשים שנה שפרש מחוה, ואחר כך הוליד את שת. שת זה משה רבינו, משה ר"ת מ'שה, ש'ת, ה'בל משה רבינו זה הגלגול של שת כבר אחרי התיקון, אחרי שאדם ראשון עשה תשובה ותיקן בחינה מסוימת את מה שצריך לתקן. אז הוא הוליד את שת, בחינת טוב. שבע עשרה גימטריה טוב – "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה". אז רואים תמיד את העניין של מאה ושלשים ושל שבע עשרה. אז אומר רבינו האר"י בשם הזוהר, שאותם המאה ושלשים שנה שהיה אדם הראשון מוליד רוחין ושידין ולילין, מה הכוונה? שהיו יוצאים לאונסו, שלא מרצונו. כתוצאה מהחטא, לא היה יכול לעצור, והיו יורדים ממנו טיפין. כי אדם הראשון מושך בעורלתו היה חס ושלום אנחנו לא מדברים על אדם ראשון, זה גבוה מדי בשבילינו, אנו מדברים מה שכתוב בחז"ל בשביל ללמוד לעצמנו, תורה היא וללמוד אני צריך. אבל מה הכוונה מושך בעורלתו? במקום לחכות עד ליל שבת, כיוון שאכל מעץ הדעת, זה הכניס בו תאוה, והתבלבלה דעתו ומחשבתו, וחשב שיש מצווה להקדים את הזיווג. כמו שיצר הרע עובד על האדם ומראה דברים לו מסוימים שהם 'מצווה', אבל רק לאחר שעושה את ה'מצווה', פתאום הוא מרגיש שזה עבירה. אחרי שהוא עושה את ה'מצווה' שנראית לו מצווה ע"פ יצר הרע, פתאום הוא נופל. "וידעו כי עירמם הם", אדם הראשון התחבא, לא ידע איפה ללכת, הבין שזה עבירה. אז רואים מה זה מושך בעורלתו – הוא נמשך אחרי העניין הזה. כל העניין הזה של אכילה מעץ הדעת בלבד אותו.

רבי משה אוסטרך

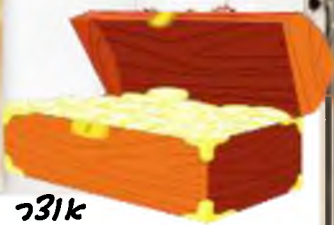
נפטר בשנת תקמ"ה הגה"ק רבי משה בהג"ר הלל אוסטרך מבראדי. בעל 'ערוגת הבושם' על שיר השירים. מראשי ומייסדי הקלויז המפרסם בעיר בראד, שם שקד על לימודו ביהד עם ה'נודע ביהודה' ועוד גאוני הדור. הבעל שם טוב הקדוש אמר שבעת שחבר את ספרו הקדוש 'ערוגת הבושם' על שיר השירים נתלבשה בו נפש שלמה המלך עליו השלום.

"כל אדם המענג את השבת, יינתנו לו כל משאלות ליבו."

צתיכי אור

אוצר אהרב ניסיט י"ן

**הרבה לחצים יש בחיים ,
והם זמני מבחן . הבעל
לוחץ , העבודה לוחצת ,
הילדים לוחצים , הבנק
לוחץ . "אשת חיל מי ימצא
...ותקום בעוד לילה " –
כשהיא קמה בעוד לילה
שלוה ורגועה , ולא
עצבנית וכעושה , ולא
פוגעת בכולם בהערות לא
נעימות , למרות העייפות
הגדולה והקושי , אז היא
יהלום אמיתי .**

חזיון לאליה

"וידגו לרוב בקרב הארץ" [מח, טז]

מה דגים הללו גדלים במים כיוון שיוודת טיפה אחת מלמעלה מקבלים אותה בצימאון כמו שלא קיבלו טיפה של מים מימיהם, כך הם ישראל גדלים במים בתורה. כיוון שהם שומעים דבר חדש מן התורה, הם מקבלים אותו בצימאון כמי שלא שמעו דבר תורה מימיהם. [בראשית רבה צז]. הצדיק רבי שמחה בונים מפשיסחא היה בשנות חייו האחרונות עיוור, ובהביאו לפניו בערב יום הכיפורים את נכדיו לברכם, חיבקם ונישקם תחילה. וכך אמר: אצל יצחק אבינו אנו מוצאים שלאחר שכהו עיניו מראות, אמר ליקב בנו: "גשה נא ושקה לי בני". כיוצא בכך אנו מוצאים אצל יעקב בעת זקנתו, ככתוב: ועיני ישראל כבדו מזוקן...וייגש אותם אליו ויישק להם וחיבק להם. וכל כך למה? כי בשעה שאדם מבקש להתקשר עם זולתו, די לו לשם כך בחוש הראייה, שכן אנשים מתקשרים זה לזה, כשהם מביטים איש בעיני רעהו. אולם, כשאדם מאבד, לא עליכם, חוש חשוב זה שהקב"ה העניק לו ברוב חסדו צריכה ההתקשרות לבוא בדרך של חיבוק ונישוק. (אמרות חכמה על התורה.)

כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם

הרבי מלובביץ

רבי מנחם מנדל שניאורסון

יעקב שיכל את ידיו כשעמד לברך את מנשה ואפרים. הוא הניח את יד ימינו על ראש אפרים הצעיר דווקא. יוסף ניסה להעיר לאביו, באומרו: "לא כן אבי, כי זה הבכור; שים ימינך על ראשו", ואולם יעקב עמד על דעתו: "ויאמר: ידעתי בני ידעתי, גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל, ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו ותרעו יהיה מלא הגויים". הדין ודברים בין יעקב ליוסף מגלם שתי גישות, ישתיהן יש להן מקום על-פי התורה. בעל 'כלי יקר' מבאר שיוסף ייעד את הברכות המרובות לבן הבכור, כשם שהבכור זכאי לירישה כפולה משל אחיו; ואילו יעקב בחר לתת את הברכות המרובות לאח הקטן דווקא, מפני שהקב"ה בחר להגביה ולרומם את מי שיש בו צד קטנות. הכנעה כהכנה לתפילה יעקב מלמד שאפשר להשיג את העלייה הגדולה ביותר על-ידי שפלות וקטנות דווקא. הדבר משתקף גם בברכתו ליוסף: "ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך, אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי". המילים "בחרבי ובקשתי" מתורגמות אצל אונקלוס – "בתפילתי ובבקשתי". והרי ענווה ישפלות הן ההקדמה לתפילה, כמאמר ר"ל: "אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש" (משנה ברכות תחילת פרק ה), ורש"י מפרש – 'כובד ראש' היינו 'הכנעה'. כאשר בתפילה נעשית מתוך ענווה ושפלות, האדם זוכה לברכת ה' מעל כל מידה והגבלה. בכוחה הוא מושך שפע חדש, שלא היה קיים קודם לכן, כפי שתורת החסידות מפרשת את נוסח התפילה 'יהי רצון' – שיתהווה רצון חדש. להקדים את הקטנות בגישתו זו של יעקב טמונה הוראה מעשית בעבורנו. עלינו לעבוד את ה' 'בחרבי ובקשתי' – בתנועת נפש של שפלות וענווה, ולחפש תמיד את ה'קטנות' ושפלות הרוח. אמנם דורשים מיהודי שעבודת ה' שלו תהיה באופן של 'גדלות' – להדר במצוות, 'מהדרין מן המהדרין', וכדומה, ובכל זאת עליו להקדים את ה'קטנות' – 'ונפשי כעפר לכול תהיה'. 'דווקא הענווה והשפלות ירוממו את האדם למדריגה הגבוהה ביותר, ובזכותה יקבל את ברכת ה' בהצלחה רבה ומופלגת בקיום התורה והמצוות, בעבודת התפילה, ועד לעניינים הגשמיים – בני, חיי ומזוני רווחי. מתיחת הקשת גם בדברי יעקב "אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי" טמון מסר הקשור לתפילה. העם האמורי היה החזק שבעמי ארץ כנען, ושבעת העמים האלה מייצגים את שבע המידות הרעות, שאותן יש 'לכבוש' ולהפוך לטוב, כדי שייציעו לאדם בעבודת הבורא. בירור המידות נעשה על-ידי עבודת התפילה, וזוה עצמו יש שני שלבים – "בחרבי ובקשתי". החרב משמשת למלחמה מקרוב, בעוד הקשת יורה חיצים למרחק. משיכת הקשת לאחור מייצגת את שפלות האדם. ככל שהוא משפיל את עצמו ומתחנן יותר לפני הקב"ה, כך יפגע גם בנקודות הרע ה'רחוקות' והנעלמות שבנפשו ויכניע גם אותן לעבוד את ה' יתברך. (תורת מנחם)

מוזמנים לשיעור תורה מרתק קבוע כל שני ורביעי מיד אחרי ערבית עם הרב יהודה בר שלום שליט"א

הדפסת , הפצת , זכית בזיכוי הרבים

מכתב אל מנשה

הגאון הרב מרדכי אליהו זצ"ל

אפרים לפני מנשה

"וירא ישראל את בני יוסף, ויאמר מי אחי [מ"ח, ח]"

כאשר בא יעקב לברך את מנשה ואפרים, שינה יעקב את סדר לידתם ובירך את אפרים הצעיר לפני מנשה הבכור. יעקב הסביר ליוסף מדוע הוא מאחר את מנשה (מ"ח, ח"ט): "ידעתי בני ידעתי, גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל, ואולם אחיו הקטון יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגויים". הסביר רש"י: "גם הוא יהיה לעם" - שעתיד גדעון לצאת ממנו (ממנשה), שהקב"ה עושה נס על ידו; 'ואולם אחיו הקטון יגדל ממנו' - שעתיד יהושע לצאת ממנו (מאפרים), שנחל את הארץ וילמד תורה לעם ישראל."

במה מיוחדת גאולת יהושע מגאולת גדעון? גאולת גדעון הייתה גאולה זמנית, הנוגעת לבני אותו הדור בלבד; אבל יהושע הוא "שינחיל את הארץ וילמד תורה לשראל" (רש"י) - אין זה עניין זמני מקומי, אלא צורך לדורות.

במה זכה יהושע לכך? משום שהיה מחזק את לימוד התורה בארץ ישראל. בשכר זה קיבל יהושע שני כוחות, ואת שניהם קיבל בברכת "חזק ואמץ" (יהושע א', ו-ז): "חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לתת להם" - הרי כוח המנהיגות והכיביש מזה; "רק חזק ואמץ מאד לשמר לעשות ככל התורה אשר ציווך משה עבדי אל תסור ממנו ימין ישמאל למען תשכיל בכל אשר תלך" - הרי חזק התורה וקיומה מזה. כאשר הקדים יעקב אבינו את אפרים - אבי-יהושע - למנשה, הוא בא ללמד לדורות שיש לחזק ולקבע את לימוד התורה בארץ ישראל. אין תועלת בכיבישה של ארץ ישראל אם אין לומדים בה תורה. התורה היא המגן המוחלט של גבולות הארץ. אלו הם שני היסודות הנצחיים של עם ישראל: ארץ ישראל ותורת ישראל. יהושע ישריש בישראל את שני היסודות הללו, ולכן חשיבותו של אפרים, אבי-אביו, גדולה מזו של אחיו מנשה.

אהבתי אתכם אמר ד' - [הר"ר יוסף מאיר האס]

אהבתו העצומה והתמסרותו הנודעת של רבינו לילדי החמד, צאן קדשים שלא טעמו טעם חטא, הייתה מופנית גם אלינו, לכל קהל החסידים, כי רבינו ראה בנו כבנים אהובים, ילדים זכים וטהורים החפצים והמבקשים את קרבתו. לא פעם ולא פעמיים נשמעה מפי קדשו ההתבטאות הבאה: זייט מיר געבענטשט טייערע קינדער ("תהיו לי מבורכים ילדים יקרים). כמו כן בקודש פנימה היה רבינו פונה אל החסידים פעמים רבות בלשון זו: וואס הערצעך טייערע? (מה נשמע אצלך יקירי?). כך גם סיפר מנהל הת"ת בחיפה, שכל אימת שנכנס לקודש פנימה, היה רבינו פונה אליו בשאלה ספונטאנית: וואס מאכן מיינע קינדערלאך?! (מה עושים הילדים שלי?!). והיו אמירות אלו יוצאות מפי רבינו כשגורות על לשונו באופן טבעי, כאשר כל מקושר ונאמן חש את משמעות אמירה זו ואת אמיתותה בכל צדדיה.

יכול כל חסיד ותלמיד להעיד באמת ובתמים, שהתקשרותו אל רבינו הייתה מאז ומתמיד קשר אישי ביותר, קשר איתן שלא ניתן לפרום אותו בשום מצב שהוא. בכל עת שמחה ובפרט בכל עת צער, היה רבינו הכתובת היחידה אליה רץ כל אחד כדי לפרוק את הרגשות, כשהוא יודע היטב שאצל רבינו ימצא אוזן קשבת ויד מסייעת. את כל שלבי השמחות היה רבינו מלווה מקרוב כמחותן אישי במלוא מובן המילה. תחילה היה רבינו משתתף בכל 'וואך-נאכט' ובכל 'ברית מילה', כשהוא נשאר להשתתף גם בסעודת המצווה, אך גם לאחר-מכן כשדברים אלו פסקו עם ריבוי הציבור בלע"ה, המשיך רבינו עד התקופה האחרונה ממש, להשתתף בכל אירוע משמח של אנשי שלומו, אם זה בנתינת שמות לבנות הנולדות, ואם זה בעריכת טקס מרגש ב'חלאקה' עם התייחסות יוצאת דופן לכל ילד באשר הוא.

"באהבת ישראל נביא את הגדול"

הגה"ק ה'חפץ חיים'

פעם עבר הגה"ק ה'חפץ חיים' זי"ע ברחובה של עיר ומצא על הארץ דף הנראה כ'שמות', התכופף הח"ח כדי לטמנו יחד עם ה'גניזה', אך משהגביה את פיסת הנייר מצא שאין כתוב על גבי הנייר אלא דברים ממילי דעלמא, ואעפ"כ הכניסו לכיסו. וישאלוהו ה'מלווה' מדוע לא השליך את הדף למקום שהיה מתחילה, ויענהו הח"ח, כי לא רציתי שיצטרך עוד יהודי להטריח עצמו ולהתכופף כמוני מתוך מחשבה כי 'שמות' לפניו וישליכהו ארצה בראותו כי נייר סתמא הגביה וחוזר חלילה, ע"כ הטמנתי בכיסי, ובזה מנעתי טרחה וצער מכמה וכמה בריותיו של הקב"ה ... הגה"ק מטשעבין זי"ע נכנס פעם למעמד 'כתיבת אותיות' בספר תורה, והנה בראשונה נתכבד הגאון לכתוב בספר התורה, אך הוא לא אבה לכתוב ומינה את ה'סופר' שיכתוב בשליחותו את האות. מכיוון שאותו גדול וקדוש לא כתב בעצמו וסמך רק על הסופר אף שאר המזומנים לא כתבו בעצמם אלא מינו כל אחד במקומו את הסופר שסיים בעצמו את כתיבת כל ספר התורה. לאחר מכן ביאר הגה"ק מטשעבין את מעשיו, שהבחין שבין הנאספים נמצא יהודי המומר לדבר אחד מן התורה, שאינו ראוי לכתוב אות בספר תורה. אלא שלא רצה לפגוע בכבודו ולעכב בעדו מלכתוב אות בתורה, על כן גרם בעקיפין שלא יכתוב איש בספר התורה, ולא יכלם יהודי זה.

שיית בשדה

השבוע

סיפור לשבת

מתוק [חן fe 60] [70]
הרה ארה
א"א fe

גביע הישועה

רעיון הבריק במוחו של יהושע: הגביע! הן רבו הקדוש בוודאי צפה זאת ולשם כך הדגיש שהגביע יהיה לשמירה. ביקש מן השודד משאלה אחרונה, והלה הסכים הפרנסה הלכה ותכפה עליו והוא לא הצליח לכלכל את בני ביתו למרות מאמציו המרובים. משבאו מים עד נפש פנה יהושע לרבו הקדוש, רבי משה מ' עלוב [יי"ג בטבת יום פטירתו], ושאלו האם יכול הוא לצאת מירושלים עיה"ק לפרוסיה, לקנות שם סחורות שאינן בנמצא בארץ ולמוכרן כאן ברווח נאה. הרבי התלבט והתלבט, אך לבסוף הסכים. ממגירתו שלף הרבי גביע עשוי עץ, יחד עם תחתית תואמת, מעץ אף היא, מסרם ליהושע ואיחל: "להצלחה ולשמירה". צמד המילים הללו בלבב את יהושע. הצלחה - מילא. אבל שמירה? ממה בדיוק. לא הספיק יהושע להתמהמה מדי הרבה, והבא בתור אחריו נדחף אל הרבי לתנות צרותיו, ויהושע מצא עצמו עומד מחוץ לדלת עם גביע ותחתית עשויים עץ. לווה יהושע כסף רב מסוחרים ירושלמים, לצורך קניית סחורות, ויצא לכיוון מחוז חפצו, מדינת פרוסיה. בהגיעו לפרוסיה החל יהושע מתקדם רגלית מעיר הנמל בה ירד מן האנייה, לעיר בה מתקיים היריד שברצונו בו לרכוש סחורות. על אם הדרך חשכו עיניו. שודד אימתני וגברתן עומד מולו ובידו חרב מושחזת. "הב את כספך יהודי מזוהם, "נהם השודד, "אל תנסה אפילו לבקש רחמים. פשוט תן ושתוק. "ההשע הבין שאם חייו יקרים לו, עליו לתת לשודד התאוותן את מבוקשו ויפה שעה אחת קודם. בלית ברירה הריק מכיסיו את הממון ומסרו בידיים רועדות לשודד. אך זה האחרון פרץ בצחוק גס ומבחייל: "לאן הולך הינך? וכי פתי אני להותירך בחיים? הן תלשין עלי לשלטונות. "רעיון הבריק במוחו של יהושע: הגביע! הן רבו הקדוש בוודאי צפה זאת ולשם כך הדגיש שהגביע יהיה לשמירה. ביקש מן השודד משאלה אחרונה, והלה הסכים. שלף יהושע מצקלונו את הגביע, מזג לתוכו מעט מ' ש' ק' ה' חריף, בירך שהכול ולגם בכוונה. בטוח היה שזכות הצדיק תעמוד לו. כאן התערב השודד, חטף מידו את בקבוק המשקה והגביע, מזג לתוך הגביע עד גדותיו אלכאהול ודחף את הגביע הצר לפיו. יהושע, בכוחות שאינו יודע מהיכן באו, אזר אומץ ודחף את הגביע בכוחות איתנים עמוק לתוך פיו וגרונו של השודד. המשקה האלכאהולי חסם את נתיבי האוויר של השודד, שרף היטב בגרונו בעת שהגביע מנע ממנו להיפלט החוצה, ורגעים עברו עד ששולח השודד לגהנום. יהושע שפפש בכיסו במהירות, שלה משם את הכסף שנלקח ממנו, בתוספת סכומי כסף אדירים שגזל השודד לפני כן, ורצה להסתלק. ומה עם גופתו של השודד? העמיס אותה יהושע על עגלתו של השודד, כיסה אותה בקש והתקדם לעיר היריד. "שם", חשב בליבו, 'אראה מה לעשות עימה. 'בהגיעו ליריד ראה יהושע התקהלות רבת: השלטונות הכריזו על פרס כספי בסך עצום למי שיביא את השודד האיום - חי או מת. יהושע הדחיר את עגלתו לתחנת המשטרה המקומית שם הציג לפניו את זכאתו לפרס וסיפר כיצד הרג את השודד. השלטונות אכן העניקו לו את הפרס המובטח. הכספים שלקח מן השודד, בתוספת הפרס הכספי שקיבל הפכו אותו למיליונר ברגע אחד. רכש יהושע סחורות רבות ושלחן כמעשה גביר בעמיו באנייה שתיסע לארץ הקודש, בעוד הוא מתארגן לנסיעה נוחה בתנאים מצוינים לארץ הקודש. שם סיפר לחבריו מי הוא רבם הקדוש ומה רב כוחו להושיע את ישראל.

בספר
"ועמך ככלם צדיקים"
רק שאריות לזה התחזקת
ידוע מאד בכל אשר יעבר עליו

מר"ן

תרפ"א - תשע"ד 1920-2013
בזורו של

בספר "תורת חסד" הובא בזה ביאור בשם ספר "מתנות כהונה", מה הייתה כוונתו של יעקב כשאמר שיוסף עומד בצדקתו יותר ממנו? אלא שבכל אותן השנים שהיה יעקב מדוכא בייסורים, שיוסף בנו חביבו נעלם ממנו, חשב יעקב שהוא נמצא בהסתר פנים מה' יתברך. כלומר, חשב ולו לרגע, שה' יתברך מנהיג אותה ב"הסתר פנים", כמו שאנו מרגישים בגלות, ובוזה הייתה נקודת חיסרון בעיניו של יעקב. ואילו יוסף, עם כל צרותיו, התמיד להאמין שכל דבר ודבר נעשה בהשגחת ה' ממש, בגילוי פנים, ואף כשהוא אינו מבין מדוע קורים לו מקרים משונים כל כך, הוא היה בטוח ומשוכנע שהכול לטובה, והכל מאת ה'! אמונה זו ליוותה את יוסף בכל תלאותיו, בשעה שנמכר, ובביתו של פוטיפר, לאחר מכן בבית הסוהר, וכן הלאה. לכן בשעה שהאחים ביקשו את סליחתו של יוסף, היה קל בעיניו למחול להם, שהרי אמונתו הייתה שלימה לגמרי בה', ולא היה לו ספק, שהשגחת ה' עליו היא תמידית, וסוף הטובה להראות, ולכן גם מעשיהם הרעים של אחיו, היו בסופו של דבר לטובתו ולטובת העולם כולו! זו הנקודה שממנה התפעל כל כך יעקב אבינו! זו הנקודה שעמדה לו ליוסף בשעה שהיה עליו למחול לאחיו! אדם שחי עם אמונה כזו, לא יגיע לידי קנאה ושנאה, וקל יהיה לו למחול על כבודו ולדבר טובות אף על מתנגדיו. כך מצאנו גם לגבי בניו של יוסף, אפרים ומנשה, שנוהגים כולם לברך את בניהם "יישימך אלוקים כאפרים וכמנשה", וזאת מדוע? כי גם כאשר יעקב הקדים לברך אח אחד על פני חברו, לא הייתה ביניהם שום קנאה, ואדרבה, מבואר במדרש שמנשה היה מפרנס את אפרים עוסק בתורה תמיד. אהבה ואחוה היו שרויים ביניהם, אף על פי שהיו להם סיבות טובות לריב ולקנאות זה בזה. זאת למדו מאביהם יוסף הצדיק, שקיבל תמיד באמונה שלימה את כל מה שעבר עליו! **ונספר אודות מרן הסבא זצ"ל, שהרי ידוע שבמשך חייו סבל מרדיפות שונות ומשונות, ותמיד היה מוחל וסולח. מעשה היה ברב אחד, שהיה תלמיד חכם ומקובל, ובימי צעירותו של מרן זצ"ל, אותו רב התנכר אליו מאד, והיה מדבר ופועל נגדו. אותו חכם, היה מנהל בית יתומים בירושלים, וכאשר התמנה מרן למשרת הראשון לציון, התמנה גם לעמוד כנשיא בית היתומים. אותו חכם, היה משוכנע שמרן ישיב לו אתה כגמולו, ובוודאי יביא לפיטוריו. אך להפתעתו, ראה שלאחר שהגיש דוחו"ת לממשלה על פעילות העמותה שלו, חתם מרן על כל הטפסים, וכן סייע לפעילות המקום בכמה דרכים. לאחר ימים, כשצעד מרן ברחובה של עיר, עמד אותו חכם לפניו, אמר לו, חכם עובדיה, אני מבקש ממך מחילה על כל מה שעשיתי, כעת אני יודע שמעשיך הם לשם שמים! תיכף השיב לו מרן, הנה אני מוחל לך, ודע שכל אותו הזמן שאתה עסקת במחלוקת נגדי, אני המשכתי בעבודת ה' ובעסק התורה! לכן מכאן ולהבא הזהר! וכן ראינו אצל כל גדולי העולם, שהיו נוחים מאד למחול ולסלוח למי שפגע בהם, וזאת מפני שידעו שכל המאורעות, סופן לטובה, ועוד, שידעו שכל עניני העולם, המריבות והמחלוקות, אין בהן ממש, כי עיקר משמעות החיים היא עבודת ה' בשלימות, לאהוב את הבריות ולקרבת לתורה. שבת שלום!**

שומע תפילה

מרבבות איש

תשפ"ה

העלוך לעילו נשמת הגבאי ר' יוסף חיים ענתבי ז"ל בן מרסל ודוד ע"ה ת. נ. צ. ב. ה

לעילו נשמת כל הנופלים על קידוש ה' ת. נ. צ. ב. ה

למנינם 2024

להחזרת החטופים בעזרת ה' במהרה

"וישלה ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר" [מח, יד]

בספר "וקראת לשבת עונג" מובא ש'החפץ חיים' שאל: מדוע זכה אפרים להתברך לפני מנשה? ועונה הוא: משום שהתורה העידה עליו שהוא הצעיר! כלומר, שלא התגאה והתנהג במידת הענווה. כל ימיו התרחק החפץ חיים מן הכבוד ובכל פעם שקיבל מכתבים שהיו בהם תארים המפליגים בשבח, היה מזלזל בהם מאוד. פעם סיפר החפץ חיים בשם ר' זאב המגיד מישרים של העיר ווילנא: מעשה בכפרי אחד שהיה עם הארץ גדול, אך למד את לוח השנה בעל פה. בכל פעם ששאלו אותו מתי יהיה המולד של חודש מסוים? ומתי יחול חג פלוני? השיב מיד בבקיאות מופלאה. כעבור זמן מה הכתירו אותו בשם "רב", ולא חלפו ימים רבים והוא השתכנע כי תלמיד חכם גדול הינו. פעם אחת הזדמן כפרי זה לעיר ווילנא, ונכנס לבית כנסת "הגר"א" להתפלל מנחה. לאחר התפילה התקרב אל שולחן הלומדים אשר ישבו שם ופלפלו בדברי תורה, וישב ביניהם כאבל בין חתנים, משום שלא הבין אף מילה מדבריהם. זה הוא הכבוד - סיים החפץ חיים - אך דמיון בלבד.

לקבלת העלוך - elial@eca.gov.il - או 0506255911

גבורת הלב

מתוך עלון "שלום לעם"

לטימיון", אמר מארק וחשף בפני ואדים את כל שהתרחש בשעה האחרונה. ואדים היה מזועזע עד עמקי נשמתו. הוא הביט לכל עבר כלא מאמין, ואז נכנס למשרדו ובדק את הכספות. "הכול במקום!" קרא ואנחת רוחה ענקית נשמעה מפיו. "הצלתם אותי, אני חייב להודות לכם!" קרא בהתרגשות.

מארק הנהן בראשו לשלילה, "הכול בזכות הסייר המיוחד שלנו. ללא עבודתו המסורה היית עכשיו עני מרוד". מארק הרים את ידו והצביע על יאנוש. ואדים התקרב אל יאנוש, ממצמץ בעיניו. הוא הביט בתימהון ביאנוש הלבוש בבגדי פקה. לפתע נפל על רגליו וזעק: "אוי! זה אתה! יאנוש מהמפעל, אוי! סלח לי, אני לא מאמין, הייתי אכזרי אליך!" ואדים הנסער והסחוט אחז בידו של יאנוש, "סלח לי בבקשה."

יאנוש סייע לוואדים להתרומם, אחר כך הושיט לו כיסא לשבת. "הירגע, הכול בסדר!" הוא הניח כוס מים לפני ואדים ואמר: "מה שהיה היה". יאנוש חייך אל ואדים ואמר: "מישהו מלמעלה מכוון את העניינים. אנחנו רק משתדלים לעשות את תפקידינו בצורה הטובה ביותר."

*

יוסף הצדיק נמצא במעמד בכיר ועוצמתי כמלך מצרים. לאחר פטירת אביו הוא אינו מנצל את מעמדו כדי לנקום באחיו על מה שעשו לו, אלא להפך – מראה להם אהבה ומבטיח לדאוג להם כל חייו. יוסף נוהג בגבורת נפש עצומה כשהוא מרגיע את אחיו ומסביר להם כי הקב"ה הוביל את העניינים והכול לטובה גדולה.

יצירתיות להסתנן אל המקומות הללו בלי שיבחינו בו ולאסוף מידע על פריצות מתוכננות או הפרות סדר. לעיתים היה מתחפש לקשיש מזוקן, לפעמים הוא הגיע חבוש ברעמת תלתלים עם משקפי שמש. הוא ביצע את התפקיד בצורה מושלמת, ואחוזי הפריצות בעיר ירדו פלאים.

זה כבר כמה ימים שיאנוש קלט מלחשוישים ששמע פה ושם, שמשוהו גדול מתרקם. מוקדם בבוקר חבש יאנוש לראשו מגבעת רחבה וירד אל המסבאה הסמוכה לנמל. הוא קיווה שבמשך היום הוא יצליח להשיג מידע חשוב, ואכן חושיו לא הטעו אותו. כמעט כל החברה הגיעו לשם. יאנוש רכש מבעוד מועד ויסקי חזק, ישב מאחורי עיתון גדול ועשה עצמו כשיכור. עיניו היו עצומות, אבל אזניו כרויות למשמע כל הגה.

הגדול פתח ואמר: "חברים, הפעם הולכים על 'דג שמן מאד', הולכים לרוקן אותו". החבורה רכנה לעברו. "ואדים ממפעל הנעליים, יש לו כספות במשרד". יאנוש קלט כל מילה. הייתה להם תוכנית מפורטת לחדור בחצות לילה למפעל הנעליים של ואדים ולרוקן את הכספות הגדולות, לאחר מכן להצית את המפעל כדי לטשטש עקבות וליצור רושם כאילו אירעה תקלה שגרמה לשרפה.

יאנוש נרעד. התוכנית הייתה מושלמת וחכמה. יאנוש ניגש ישר לפעולה. הוא עדכן את הממונים עליו וגייש תוכנית שתגרום לפורצים להגיע למפעל ולהיתפס 'על חם'.

בחצות לילה קרבו כמה דמויות אל גדרות המפעל. בורזיות ובמקצועיות נותקו המצלמות ורשת החשמל, והדמויות חדרו פנימה. ההפתעה שחיכתה להם בפנים הייתה מושלמת. עשרות השוטרים שחיכו להם עשו את עבודתם במהירות וביעילות. בתוך דקות ספורות הייתה כל החבורה אזוקה, והכלים שהיו בידיהם לא הותירו ספק לכוונתם הזדונית.

אפוף בקורי שינה הוזעק ואדים לאזור התעשייה, מבוהל מרעש הניידות והאורות. בפתח המפעל עמד מארק, הפקח הראשי, ואחז בידו. "תפסנו אותם 'על חם'! כל מפעל חייך היה יכול לרדת

"אתה לא מתבייש?" נשמעה צעקתו של ואדים. "אין לך עיניים?" יאנוש הנבוך הרכין את ראשו. כמה נעליים היו פזורות על הרצפה. הליון של פס הייצור המשוך להתקדם באיטיות. "לעצור את המכונה! מייד!" זעק ואדים בפרצוף סמוק מכעס. הוא תפס ביאנוש וטלטל אותו כהוגן. "אני לא רוצה עובדים כמוך! רק הפסדים אתה עושה לי!" למשמע הצעקות החלו עובדים שונים להתקהל סביב השניים, ויאנוש הרכין את ראשו בבושה. ואדים אחז ביאנוש וגרר אותו לפתח המפעל. הוא תקע כמה שטרות כסף בכיסו של יאנוש. "אתה מפוטר! לא רוצה אותך כאן בכלל!" צעק וטרק את הדלת.

מפעל הנעליים של ואדים היה מפורסם בכל האזור, והנעליים משובחות שהוא ייצר היו למותג. אולי ההון שצבר סנוור את עיניו, אולי הוא היה שיכור מהמעמד החברתי שהוא הצליח להעפיל אליו – מה שברור שוואדים היה טיפוס שחצן. הוא היה מתייחס לעובדים ביהירות ובחוסר כבוד, אבל למרות היחס המזולזל, היה זה כבוד לעבוד במפעל היוקרתי.

יאנוש הסדיר את נשימתו. הקור בחוץ צינן מעט את פניו הלוהטות. "ככה לא מתנהגים!" לחש לעצמו בשקט. "בסך הכול ריחפתי קצת וכמה נעליים נפלו מפס הייצור, אז מה!" יאנוש החליט לא להיעלב ולנסות לחשוב קדימה. הוא הרחרר בשכר הדירה שעליו לשלם ובעובדה שכעת הוא מובטל. "מצב עגום", סיכם לעצמו.

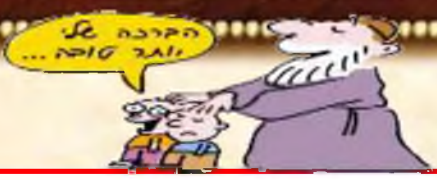
בדרך לדירתו עבר ליד הסופר המקומי. השומר – חבר ותיק – נפנף לו לשלום. יאנוש הנהן בראשו בחזרה. "הכול בסדר? אתה לא נראה טוב!" קרא החבר. יאנוש ניגש אליו ושיתף אותו במצבו העגום. "למה שלא תנסה לעבוד באבטחח?" שאל החבר. "בשיטור העירוני מחפשים מועמדים, שווה לנסות."

מארק, הפקח הראשי, סקר את יאנוש. "חסר לנו סייר שמסתובב בעיר, לומד את השטח וגם מרחרח אצל החברה שעושים בעיות. מתאים לך משהו כזה?"

יאנוש קיבל את התפקיד ונכנס אליו במלוא המרץ. הוא סייר בכל מקום בעיר, הכיר גם את הרחובות הצדדיים, את אזורי התעשייה, למד לאתר נקודות תורפה. הממונים עליו היו מלאי התפעלות. עם הזמן למד יאנוש לאתר את מוקדי הפשיעה בעיר ואת השייכים אליהם. הוא למד להכיר את בתי הקפה ומקומות הבילוי שבהם היו נפגשים. יאנוש מצא דרכים

'אל תאמר נער אנכי'. 'לך בכחך זה והושעת את ישראל!'

אדם מתקשר לבנק ושואל את הפקיד: "מה היתרה שלי בחשבון?" עונה לו הפקיד: "5000 שקל בפלוס" "תודה" משיב האיש. לאחר 5 דקות שוב מתקשר האיש ושואל את הפקיד: "מה היתרה שלי בחשבון?" עונה לו הפקיד: "5 דקות שוב מתקשר ושואל: "מה היתרה שלי 5000 שקל בפלוס" "תודה" משיב האיש. לאחר בחשבון?" עונה לו הפקיד: "5000 שקל בפלוס" "תודה משיב האיש, אומר לו הפקיד: אתה לא חושב שאתה טרדן, עונה לו האיש: "תרגיש מה אני מרגיש כשיש לי מינוס."

זוהי הפרשה האחרונה בספר בראשית, והיא מספרת על ימי האחרונים של יעקב. יוסף מביא בפני יעקב את בניו, אפרים ומנשה, כדי שיברכם, ויעקב מתייחס אליהם בברכתו כאילו היו בניו. אחר כך מברך יעקב את כל בניו, מראובן ועד בנימין, כל אחד בברכה המיוחדת לו. בני יעקב הם אלה שמהם נוצרו שבטי ישראל. לאחר שיעקב מת, חששו אחי יוסף שיחסו הנעים אליהם נבע מכך שהוא לא רצה לפגוע ביעקב, אביהם. אך יוסף מרגיע אותם, ומבטיח להם שימשיך לדאוג להם גם עתה, לאחר שמת יעקב.

הרב
ראובן
אסף
א"י"א

לא לקרוא בשעת תפילה וקריאת התורה

הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

יעקב אבינו לא מת. "מקיש הוא לזרעו, מה זרעו בחיים – אף הוא בחיים" (תענית ה ע"ב).

יעקב אבינו חינוך והדריך את בניו הקדושים ולצעוד באותה הדרך, בדיוק כפי שהתווה בפניהם. על ידי כך מובטחת לו ההמשכיות. בני בניו הרי הם כבנים (יבמות סב ע"ב), וברא כרעא דאבוה (עירובין ע ע"ב). וכשהמשכיות זו קיימת – יעקב אבינו לא מת. הוא נמצא בעולם העליון אבל נשמתו ממשיכה לחיות גם כאן, בעולם הזה.

פעם אחת הגיעו אל הגאון רבי חיים עוזר גרוז'ינסקי זצ"ל, רבה של וילנא, משלחת של אנשים והביעו בפניו את רצונם לערוך יום זיכרון, הנצחה, לקראת יום כ' בטבת, יום פטירתו של הרמב"ם. אותם אנשים היו "דתיים לייט", בקושי באים בשבת לבית הכנסת.

נענה הרב ואמר להם: "לדעתי, וש לעשות זיכרון רק למי שהוא שכוח. הרמב"ם לא זקוק ליום זיכרון. בכל ימות השנה, כשנכנסים לבית המדרש, שומעים את הלומדים מתפללים בדברי הרמב"ם. כל ראש ישיבה מתחיל את שיעורו: הרמב"ם בהלכות כך וכך, בפרק זה וזה, הלכה זו וזו כתב..." הכסף משנה מסביר אותו כך, והלחם משנה מקשה עליו קושיה עצומה ממקום אחר וכו'. הרמב"ם אינו זקוק להנצחות וימי זיכרון. הוא חי אתנו. אם ברצונכם בהנצחות, עשו אותן לכל אותם אלו הדומים לכם, שנשכחו לגמרי מן הלב..."

ויחי יעקב. יעקב ממשיך לחיות על ידי שזרעו ממשיך את דרכו. זו הייתה עומק בקשתו "אל נא תקבְרְנִי בְּמִצְרַיִם". ובאמת הדברים מוכרחים. קשה מאד לפרש שבקשתו הייתה לקבורה הגשמית. רש"י מפרש: "אל נא תקברני במצרים – סופה להיות עפרה כנים". ולכאורה הדברים מרפסן איגרי. איך יכולים כנים להגיע לגופו של יעקב? דמות דיוקנו נמצאת על כיסא הכבוד. מלאכי אלוקים נושאים אותו. הוא חי. הוא צריך לפחד מכנים?! על כורחך שכוונתו לא הייתה לגופו אלא לרוחו, להנהגתו, לדרכו. הוא אינו חפץ שכל אלו ייקברו בתוך המצריות, על ידי התערבותם של בני ישראל בגוים. והוא פונה בעיקר ליוסף שישים לבו לעניין זה, משום שמי כמוהו כיוסף עָרַב לְשִׁמְרָהּ עַל כֶּךָ, שהרי רק למענו יעקב ירד למצרים. יעקב יכול היה בהחלט להושר בארץ כנען, כשבניו סובבים אותו ולומדים מתורתו, ולא היה לו כל צורך להיחשף לטומאת מצרים. אולם כיון שדאג ליוסף ורצה לעמוד לצדו במצרים, בחר יעקב לרדת, הוא ובניו, מצרימה.

"שלא ידקדק יותר מדאי"

שלא ידקדק אדם עם בניו יותר מדאי כתב רבינו הרמב"ם: "אף על פי שבכך נצטוונו (לכבד את ההורים, מכל מקום), אסור לאדם להכביד עלו על בניו ולדקדק בכבודו עמָהם, שלא יביאם לידי מכשול, אלא ימחל ויתעלם, שהָאָב שמחל על כבודו, כבודו מחול". כלומר, למרות שהבנים חייבים לכבד את ההורים, מכל מקום, אם ההורים ימחלו על כבודם, הרי הם רשאים לעשות זאת, ועל ידי זה ינצלו הבנים ממכשול. וכדברי הרמב"ם פסקו גם הטור ומרן השולחן ערוך. **חכם כבודו מחול** כשם שהאב שמחל על כבודו, כבודו מחול, כמו כן חכם (כלומר, תלמיד חכם) שמחל על כבודו, כבודו מחול, אבל מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול. וכן ראשי תיבות "חכם" הם: ח'כ"ם כ'בודו מ'חול, ו'מלך" ראשי תיבות, כ'בודו לא מ'חול (בהיפוך האותיות "מלך").

הלכות – החפץ חיים

כלל ה', הלכה א' - אין חילוק באיסור לשון הרע בין אם המספר איש או אישה, קרוב או רחוק. אפילו שלפעמים האדם שמסופר עליו את הלשון הרע אינו מקפיד על המספר, מכיוון שהם קרובים, ומי שמספר על קרובו לשון הרע אינו מספר לגנאי אלא רק כדי שיתקן את דרכיו, בכל זאת אם מיהר לדון את קרובו לכף חוב ולפי אמת לא עשה רע קרובו, לשון הרע גמור הוא. כלל ח', הלכה ב' ועתה נתחיל לבאר על מי אסרה התורה לספר לשון הרע. איסור לשון הרע הוא בין על איש בין על אישה, ואין חילוק בין אשתו לאשה אחרת. ורבים נכשלים בזה בעוונותינו הרבים שהותר בעיניהם לספר גנות על אשתו ובית חותנו לפני אחיו ובית אביו. ואין שום היתר לספר עליהם לשון הרע, כמו שאר אנשים.

